

Hububat hortumlu böceđi

Pachytychius hordei

TANIMLAMA

Yaygın İsimler

Tychius albogultatus (Redtenbacher, 1843)

Scyphotychius latipes (Desbrochers, 1875)

Barytychius squamosus (Pic., 1914)

Sistematikte Yeri

Takım : Coleoptera

Familya : Curculionidae

EPPO A1 ve A2 listelerinde yer almıyor.

Eppo standart (patates)'ında yer almaktadır. PP 2/2(2)

Türkiye'de Yönetmelikler : Bitki pasaportu Yönetmeliđi / EK-2

KONUÇÇULARI

Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar, Yabani Buđdaygiller

COĞRAFİK DAĞILIMI

Güney Avrupa, Kuzey Afrika, Kafkasya, Balkanlar, Yakın Dođu, Fransa, Yunanistan, Tunus, İtalya, Türkiye, Suriye, Filistin

Antalya, Burdur, Isparta, Konya, Eskişehir, Afyon, İzmir, Aydın, Muđla, Uşak, Balıkesir, Manisa, Çanakkale, Denizli, Kütahya, Sakarya, Şanlıurfa, Mardin, Gaziantep, Adıyaman, Diyarbakır, Muş, Van

BİYOLOJİSİ

Zararlı kışı toprakta ergin dönemde geçirir. Mart ayının 2. yarısından itibaren toplam yağışın 10 mm'nin üzerine çıktığı ve aynı dönem içerisinde 8-10 günlük bir sürede toprak sıcaklığının da 9°C'nin üzerine çıkmasıyla birlikte erginler topraktan çıkarlar. Erginler, topraktan çıkışlarından 5-7 gün sonra çiftleşmeye ve çiftleştikten 20-25 gün sonra yumurtlamaya başlarlar. Buđdaylarda başağın bayrak yaprağı içinde kabarmasından, arpa ve çavdarlarda ise başaklanma devresinden sonra başlayan yumurtlama periyodu süt olum dönemine kadar devam etmektedir. Dişi hortumu ile açtığı delikten başakçığa yumurta koyar. Yumurtadan çıkan larvalar tane içerisinde beslendikten sonra pupa olmak üzere kendisin toprağa atarak toprak içerisinde pupa olur. Yılda 1 döl verir.

TESPİT VE TANIMLAMA

Belirtileri

Erginlerin, yapraklarda beslenmesi sonucunda 2-3 sıralı beslenme delikleri ortaya çıkmaktadır. Erginler saplarda beslenmeleri sonucunda kahverengi delikler meydana getirirler. Başaklarda genellikle kavuzların orta ve dip kısımlarının sokup beslenilmesi biçiminde olmaktadır. Çiçeklenme döneminde ise çiçek organları erginlerin beslenmesi sonucunda tahrip olurlar. Larvalar tanelerde beslenerek tanelerin boşalmasına neden olurlar.

Morfolojisi

Yumurta kremsi-beyaz renkte ve uzunca oval şeklinde olup yaklaşık 0,5 mm boyundadır.

Larva 0,5 mm boyunda sarı renkte, bacaksız olup baş gelişmiştir.

Pupa serbest pupa tipinde ve sarı renktedir.

Ergin oval biçimde 3-4 mm boyunda ve kahverengindedir. Baş petek gözlerden sonra uzamış ve hortum biçimini almıştır. Antenleri dirsekli ve ucu topuzludur.

Tespit ve inceleme yöntemleri

Havanın açık olduğu ve günün sıcak saatlerinde atrap sallanarak topraktan ilk ergin çıkışı belirlenir. İlk ergin çıkışından 7-10 gün sonra çıkışlar azamiye ulaşmaktadır. Bu tarihte tarlalarda köşegenler doğrultusunda 20 adımda bir olmak üzere tesadüfi olarak 1/4 m²'lik çerçevelerle en az 12 sayım yapılmalıdır. Sayım adedi tarla büyüklüklerine göre aşağıda belirtilen skalaya göre artırılmalıdır. Sayım sonuçları m²'de ergin olarak verilmelidir.

Tarla (da)	Sayım adedi
1-15	12
16-50	16
51-200	24
201-800	32
800'den büyük	40

NASIL YAYILDIĞI, DAĞILIM YOLLARI, ARAÇLARI

Erginleri bulaşık alanlardan yan yana bulunan komşu temiz tarlalara göç ederek yayılırlar.

ZARARLI ORGANİZMANIN ÖNEMİ

Ekonomik Etki

Erginlerin başaklarda beslenmesi sonucunda tane sayısında ve ağırlığında azalma meydana gelir. Asıl zararı larvalar oluşturmakta olup; süt ve sarı olum dönemindeki tanelerin içini boşaltarak kavuz haline getirirler.

Kontrol (mücadele)

Konukçusu olmayan bitkilerin münavebeye alınması, hasadın gecikmeden yapılması, nadas ve derin sürüm zararının popülasyonunun düşürülmesinde faydalı olmaktadır.

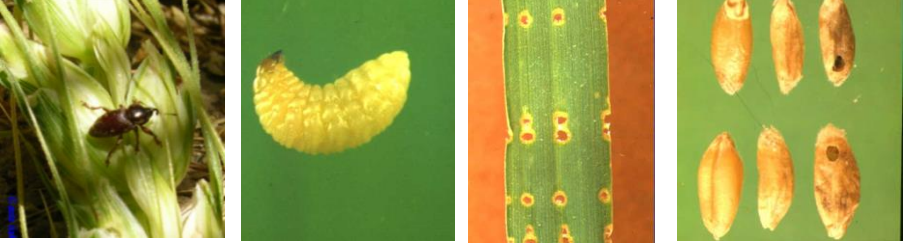
Erginlerin topraktan ilk çıkışı izlenmeli, ergin çıkışından yaklaşık 10 gün sonra ruhsatlı bitki koruma ürünlerinden biri ile ilaçlama yapılmalıdır.

Karantina Riski

Hububat hortumlu böceğinin konukçusu olan buğday, arpa, yulaf ve çavdar tarımı Ülkemizde tüm bölgelerde yapılmaktadır. Doğal yollarla yayılma hızının düşük olmasına rağmen konukçularının çok geniş alanlarda tarımının yapılması sebebiyle risk teşkil etmektedir.

KARANTİNA TEDBİRLERİ

Doğal yollarla yayılma hızının düşük olması sebebiyle lokal alanlarda mücadele yapılarak temiz alanlara bulaşması engellenebileceğinden bu zararlı ile mücadelede bulaşık alanların belirlenmesi önem kazanmaktadır.

Ergin ve larvası ve zarar şekli.